

Hej!

Emmie Särnstedt

Masterexamen i genusvetenskap

Utredare & föreläsare

VINR & HRV

HBTQ

RFSL

MAKE EQUAL

Sludge Metal

Hbtq-personers psykiska hälsa

- Hbtq
- Hälsa & diskriminering
- Hälsöfrämjande arbete

Hbtq-personer

- Homosexuella.
- Bisexuella.
- Transpersoner & intersexpersoner.
- Queera.
- Asexuella & aromantiska.
- Var sjätte person.

Hbtq-personers psykiska hälsa

- Majoriteten har god hälsa.
- Ojämlighet i hälsa.
- Unga bisexuella kvinnor.
- Homosexuella män.
- Transpersoner – okunskap och mörkertal!

Hbtq-personers psykiska hälsa

- Dubbelt så många har lågt psykiskt välbefinnande.
- Sömnsvärigheter, självmordstankar och stress.
- 5 procent av heterosexuella har övervägt självmord – ca 20 procent av bisexuella.
- Var fjärde ung homo- och bisexuell kvinna har försökt ta sitt liv.
- 50 procent av alla transpersoner har försökt ta sitt liv.

Varför sämre hälsa?

- Ickenormativ identitet ≠ riskfaktor i sig!
- Osynliggörande, våld och diskriminering → ohälsa!
- 50 procent av homo- och bisexuella har erfarenhet av diskriminering.
- 65 procent av unga bi- och homosexuella kvinnor – kränkningar.
- 48 procent av unga bi- och homosexuella män – kränkningar.
- 19 procent av unga homosexuella och bisexuella har utsatts för fysiskt våld hemma.

Varför sämre psykisk hälsa?

- Utsatthet för våld som barn → fysisk och psykisk ohälsa hela livet.
- VINR & hatbrott.
- Ohälsa förstärks när omgivningens respons brister.
- Avsaknad av skyddande faktorer.

Relationer

Ekonomi

Utbildning

Tillit

Diskriminering inom vården (D0)

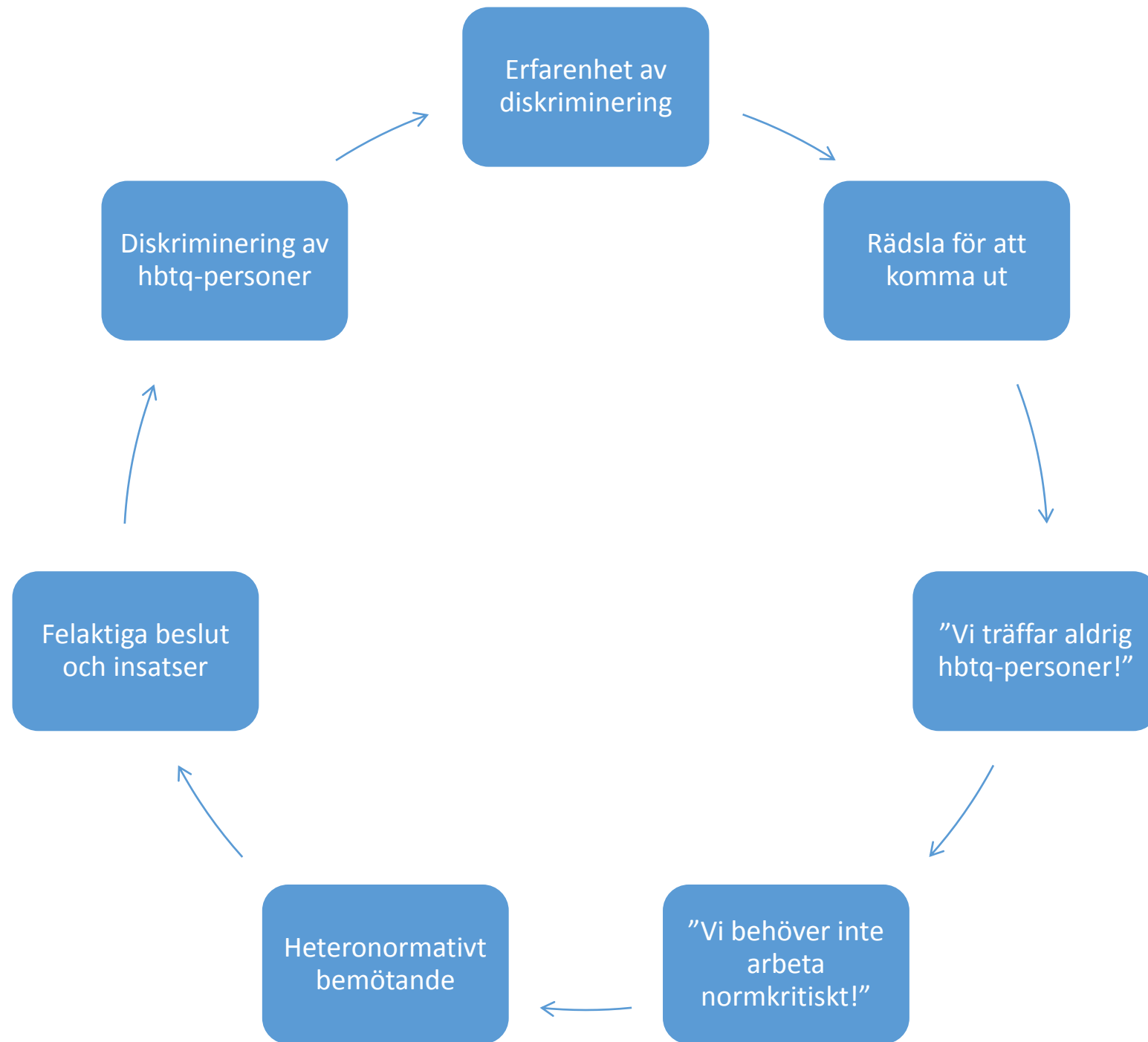
- Bristande kunskap om kön, könsidentitet och könsuttryck.
- Transpersoner får sämre bemötande och tillgång till sjukvård.
- De flesta fall är kopplade till bemötande.
- Homo- och bisexuella har större vårdbehov än befolkningen i stort.
- Söker vård mer sällan p.g.a kränkningar och diskriminering.

En kvinna som vill besöka sin sjuka maka stoppas av personalen, som förutsätter att närstående inte är av samma kön.

En homosexuell man söker vård för nackspärr – han erbjuds att testa sig för hiv.

Diskriminering inom socialtjänsten

- Blanketter – tvåkönsnorm och heteronorm.
- Hemsidor och informationsmaterial – tvåkönsnorm och heteronorm.
- Bristande observans – felaktiga beslut och insatser:
 - VINR & HRV uppmärksammas så gott som aldrig.
 - Bristande kunskap om lagstiftning och handläggning vid hatbrott.
 - Äldre hbtq-personer osynliggörs – vem är att betrakta som anhörig?

Förtroende för samhället

- Lägre förtroende för sjukvården, polisen och socialtjänsten – adekvat!
- Att söka hjälp innebär att tvingas komma ut.
- Oförstående, avståndstagande eller uttalad h/b/t-fobi.
- Bristande tillgång till vård & insatser – ex. skyddat boende.
- Frånvaro av direkta kränkningar upplevs som positivt.
- Möjligt att uppnå viktiga förändringar med små medel!

Positiv påverkan

- Att bli sedd och bekräftad under identitetskapandet.
- Förståelse och stöd under komma ut-processen.
- Möjlighet att vara öppen.
- Normkritiskt bemötande från samhällets sida – språk & kunskap!
- Separatistiska platser och trygga rum.
- Förebilder.

Anta inget!

Partners?

Pronomen?

Familj?

Kontakt

Emmie Särnstedt

emmiehenrietta@gmail.com

emmie.sarnstedt@orebro.rfsl.se

Genusexperten

0760153733

Läsa mer

Ambjörnsson, Fanny (2006) *Vad är queer?* Stockholm: Natur och Kultur.

Holmberg & Stjernqvist (2008) *Våldsamt lika och olika. En skrift om våld i samkönade parrelationer.* Stockholm: Ljungbergs.

Mägi & Zimmermann (2015) *Stjärnfamiljejuridik. Svensk familjelagstiftning ur ett normkritiskt perspektiv.* Stockholm: Gleerups.

Ungdomsstyrelsen (2010). *Hon, hen, han. En analys av hälsosituationen för homosexuella och bisexuella ungdomar samt för unga transpersoner.*

Örebro läns landsting (2012) *Hälsa på lika villkor? Självs kattad hälsa hos HBHO-personer i Mellansverige 2012.*

Läsa mer

<http://www.do.se/globalassets/publikationer/rapport-ratten-till-sjukvard-likavillkor2.pdf>

<http://www.varhandboken.se/Texter/Bemotande-i-var-d-och-omsorg-HBTQ-perspektiv/Oversikt/>

[FRA \(2014\) EU LGBT survey - European Union lesbian, gay, bisexual and transgender survey - Main results.](#)

[Socialstyrelsen \(2016\) Psykisk ohälsa bland personer i samkönade äktenskap. Publicerad på socialstyrelsens webbplats.](#)

[Socialstyrelsen \(2011\) Ojämn villkor för hälsa och vård. Jämlikhetsperspektiv på hälso- och sjukvården.](#)

www.rfsl.se

www.transformering.se